

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

sihtasutuse nimi: Sihtasutus A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel

registrikood: 90006963

talu nimi: Tammsaare-Põhja

küla: Vetepere küla

vald: Järva vald

maakond: Järva maakond

postisihnumber: 73416

telefon: +372 55944382

e-posti aadress: raamatupidamine@vargamae.ee

veebilehe aadress: www.vargamae.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 7 Võlad tarnijatele	17
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	18
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	18
Lisa 10 Annetused ja toetused	19
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	19
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 13 Tööjõukulud	20
Lisa 14 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21
Vandeauditiitori aruanne	22

TEGEVUSARUANNE

Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel on asutatud Eesti Vabariigi ja Albu valla poolt 04.12.2002. Asutamisel teostas riigipoolseid asutajaõigusi Järva Maavalitsus. 01.01.2010 jõustunud Riigivaraseaduse alusel muutus riigipoolsete asutajaõiguste teostajaks Siseministeerium. Regionaalministri 19.03.2010 käskkirjaga nr 41 volitati Järva Maavalitsust esindama Siseministeeriumi tähtajatult sihtasutuse asutajaõigustest ja –kohustustest tulenevate ülesannete täitmisel. 11.02.2016 määrati Kultuuriministeerium Sihtasutuse A. H. Tammsaare Muuseum Vargamäel riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks.

Sihtasutuse eesmärgiks on A.H. Tammsaare loominguilise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning Sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Juhtimine ja personal

Sihtasutuse juhtorganid on juhatus ja nõukogu. Nõukogu korralised koosolekud on toimunud aruandeaastal neljal korral (neist üks e-koosolek), mille kohta on vormistatud protokollid.

Nõukogu liikmete volituste kestus:

Järva valla esindajad:

- Valdur Krasavin, Swedbank AS kliendihaldur, nõukogu esimees 02.04.2018 kuni 01.04.2023
- Ründo Müls, Järvamaa Muuseumi teadusjuht, 02.04.2018 kuni 01.04.2023
- Aune Suve-Kütt, Järva valla noorsootööspetsialist, 02.04.2018 kuni 01.04.2023

Eesti Vabariigi esindajad:

- Merju Künnapuu, Kultuuriministeeriumi finantsosakonna juhataja, 04.04.2018 kuni 03.04.2023
- Andres Paris, Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna ekspert, 10.05.2017 kuni 09.05.2022

Sihtasutuses on tööle vormistatud juhataja ja 4 töötajat (varahoidja-kuraator, pedagoog-programmijuht, klienditeenindaja-majahoidja ning raamatupidaja). Sihtasutuse 2020. aasta eelarve järgi on tööjõukulud kokku 91 794 eurot, mis moodustab 63,7% tegevuskuludest. 2019. aasta vastavad näitajad olid 96 873 eurot ja 61,2%.

Tööjõukulud sisaldavad töötasu ja sellega kaasnevaid makse nõukogule, juhatusle, personalile, projektidega seotud isikutele ja võlaõiguslike lepingute alusel tööle võetud isikutele.

Majandustegevus

2020. aastal oli muuseumi tegevus planeeritud kinnitatud arengukavast „Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel strateegiline arengukava 2018-2021“ lähtuvalt.

Sihtasutuse majandustegevusest laekus omatulu, sh piletitulu, giiditeenus, tulu programmilisest tegevusest jne, 19 203 eurot s.o 9,8% kogutulust.

Sihtasutuse tuludest olulise osa moodustasid eraldatud toetused:

- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium tegevuskuludeks 85 003 eurot;
- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium remonttööde katteks 9 500 eurot;
- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium kriisiabi toetust 25 815 eurot;
- asutaja Järva Vallavalitsuse tegevustoetus 24 700 eurot.

Koostöölepingu alusel laekus:

- Järvamaa Omavalitsuste Liit eraldas muuseumile kultuurihiie hooldustöödeks 968 eurot.

Esitatud taotlustest rahastati:

- 2 projekti Kultuurkapitali poolt summas 1 595 eurot;
- 1 projekt Munsuskaitseameti poolt summas 27 400 eurot (püsiekspositsiooni pilootprojekt).

Põhivara parendused:

- Karjatalli ja aida rookatuse korrastamine;
- Roigas- ja varbaia uuendamine;
- Uus kontorisüstus;
- Õueala on hooldatud ning soetati uued lauad ja pingid;
- Seiklusraja atraktsioonid on hooldatud;
- Kiigeplatsil uued varjualused;
- Kiviaed.

Muuseumi tegevus

Aasta 2020 oli erakordne kõigi jaoks. Grupikülastusi toimus teatud perioodidel vähem või üldse mitte. Eesti Vabariigi Valituses kehtestatud eriolukorra ajal oli muuseum suletud (13.märtsist kuni 6.maini) ja muuseumi külastust sellel ajal ei toimunud. Seevastu suve lõpus ja sügisperioodil kasvas nii grupi- kui ka üksikkülastajate arv võrreldes 2019. aastaga. Covid-19 põhjustatud viiruse tõttu tühistati detsembris ligi 80% jõuluprogrammide broneeringutest. Grupikülastuste arv kasvas võrreldes 2019. aastaga alates augustikuust. Ka oli märgata üksikkülastajate arvu kasvu pea igas kuus, mil muuseum oli avatud.

Covid-19 põhjustatud eriolukorra tõttu muudeti algselt kavandatud tegevusi. 2020. aastal avati aastanäitus „Asjad on tõepärasemad kui inimesed“ ka virtuaalselt (EST, ENG, RUS), mida algselt kavas polnud. Lisaks koostati kodulehele teejuht muuseumi külastajale, mis on abiks muuseumi kontaktivabaks külastamiseks. Ära jäänud teatrietenduste asemel toimusid muuseumis väiksemad kontserdid.

Lisaks alustati muuseumi uue püsiekspositsiooni ettevalmistustöödega. 2019. aastal valmis muuseumi püsiekspositsiooni projekti. Muinsuskaitseameti muuseumi kiirendi meetmest taodeldi sügisel uue püsiekspositsiooni külastusraja prototüpeerimiseks ja tehnilise lahenduse testimiseks toetust ning saadi pilootprojektile positiivne vastus. Samuti alustati 2020. aasta lõpus Euroopa Liidus struktuur- ja investeerimisfondi taotlusvoorst toetuse taotlemise ettevalmistustöödega püsiekspositsiooni rahastamiseks.

Ettekanded, esitlused

Muuseumi ettekanded:

- Muuseumiöö ettekanne „Aeg ja „Tõde ja õigus““, mis rääkis ajakasutusest „Tões ja õiguses“;
- Muinsuskaitsepäevad „Kool ja haridus“ raames muuseumi ettekanne Tammsaare kooliteest ning väljapanek 19. sajandi koolivahenditest;
- Põhjamaade kirjandusnädala raames muuseumi ettekanne „Tammsaare maailmakodanikuna“, kus räägiti nendest kohtadest, millest Tammsaare kirjutas, aga kus ta ise ei käinud (nt. Hiina);
- Seminar ja matk „A.H. Tammsaare – karjapoisist kirjanikuks“. 24.11.2020 möödus 95 aastat päevast, mil Tammsaare alustas „Tõe ja õiguse“ kirjutamisega. Seda tähistati seminar-matkaga muuseumi lähistel, mis viis läbi metsa Jägala jõe äärde ja tagasi.

Muuseumi külalisesinejad:

- Ester Kuntu, näitleja. Rääkis filmi „Tõde ja õigus“ tegemistest, Mari loost;
- Kristiina Ehin ja Silver Sepp, luuletaja ja muusik. Toimus Kristiina Ehini raamatu „Janu on kõikidel üks“ esitluskontsert, kus musitseeris Silver Sepp;
- Joosep Kõrvitsa keelpillikvarteti kontsert koosseisus Joosep Kõrvits, Maarja Allik, Eva-Maria Laas ja Kristiina Sillak. Esitati Eesti heliloojate muusikat ja Tammsaare lemmiklaule.
- Birgit Itse, kirjanik. Varahommikune raamatuesitlus, kus muuseumi endine programmijuht tutvustas oma raamatut #õnnelikteekond #becominghappy, kus on sees ka jutt ja pilt Vargamäest.

Koostöö

Oleme tugevdanud sidemeid Järva-Madise külaseltsi, Albu mõisa ja Järva-Madise kirikuga. Heaks koostööpartneriks on ka Albu Põhikooli muusikaõpetaja ja rahvakultuuri eestvedaja Kaja Kraav. Paide Muusika- ja Teatrimajaga koostöös toimus muuseumis kaks kontserti. Sel aastal võtsime osa ka Kurjailma Festivalist ning korraldasime festivali raames seminar-matka.

Väga hästi sujus koostöö Eesti Instituudiga, kes tõi programmi „Kultuurisamm“ raames muuseumisse võõrkeelt kõnelevaid grupe, tegime neile ekskursioone ja programme peamiselt vene keeles, aga ühel korral ka inglise keeles. Abilistena kaasasime kohalikke giide (Berti Tomlinson, Kristiina Oprištšenko). Grupe tõi muuseumisse ka ajakeskus Wittenstein ja Järvamaa muuseumi sõprade selts.

Alustasime koostööd üle-eestilise muuseumipedagoogide suvekooli korraldusmeeskonnaga, et läbi viia 2021. aastal suvekool Järvamaal.

Statistika

Sihtgruppidest külastasid 2020. aastal muuseumit kõige enam gümnaasiumide õpilased ja täiskasvanud. Kahjuks jäid ära toimuma pidanud teatrietendused koostöös Paide Teatriga (mais, septembris). Kõige suurem grupikülastuste muutus toimus mais ja detsembris, aga ka teistes kuudes oli märgata muutust. Mais jäid ära gümnaasiumiõpilaste ekskursioonid ning detsembris jäid ära enamik jõuluprogrammidesse kirja pannud algklasside gruppidest. Palju rohkem tunti huvi rabamatka vastu, rabagiidi grupe oli 11 gruppi rohkem võrreldes eelneva aastaga.

Kasvas üksikkülastuste arv, ka nendes kuudes, kus tavaliselt käib vähem rahvast. Näiteks detsembris käis 4 korda rohkem külastajaid kui detsembris 2019. Üksikkülastajate seas olid populaarsed muuseumiöö ja muinsuskaitsepäevad. Populaarne oli ka Kristiina Ehini raamatu „Janu on kõikidel üks“ esitluskontsert.

2020. aastal jätkas muuseum püsiekspositsiooni uuendamistöödega.

2020. aastal jätkus traditsiooniliste sündmuste korraldamine ning lisandusid mõned uued üritused ja

programmid:

	Osalejate arv
- A.H. Tammsaare loomingu võistulugemine	15
- Tammsaare rahvamatk	311
- Tammsaare mälestuspäev	19
- Muuseumiöö	110
- Seminarid, ettekanded	57
- Töötoad	75
- Perepäevad (jõulud)	8
- Madisepäeva tähistamine Vargamäel	46
- Jõuluprogramm koolidele	75
- „Kutsu muuseum külla“ väljasõite – 3 korral, osalejaid kokku	57
- Näitused (3 näitust) – muuseumi aastanäitus „Asjad on tõepärasemad kui inimesed“ ning Ülle Meistri ja Priit Pärna illustratsioonide näitused. Esmakordselt avati virtuaalnäitus „Asjad on tõepärasemad kui inimesed“ tehes koostööd vaegnägija Kai Kuusega ja Ajaloomuuseumi haridusvaldkonna juhi Liisi Selgega.	

2020. aastal külastas muuseumi 5 221 inimest – üksikkülastajaid 2 019 inimest, grupikülastajaid 2 561, muuseumi eriprogrammides osalejaid (muuseumiöö, rahvamatk, jm) 641.

2019. aastal külastas muuseumi 12 742 inimest – üksikkülastajaid 1 971 inimest, grupikülastajaid 4 793, muuseumi eriprogrammides osalejaid (sh teatrietendused, muuseumiöö, rahvamatk, jm) 5 978 inimest, nendest teatrikülastajaid oli 4 671 inimest.

Muuseumi külastajate arvu langus on tingitud olukorrast riigis ja koroonaviiruse pandeemiast: muuseum oli aasta alguses 1,5 kuud suletud ja paljud grupid tühistasid planeeritud külaskäigu. Ära jäid toimuma pidanud sündmused (teatrietendused) või neil oli piirangute tõttu väiksem külastajate arv (põhjamaade kirjanduse nädala tähistamine).

2021. aastal toimuvad traditsioonilised sündmused:

- A.H. Tammsaare loomingu võistulugemine;
- Tammsaare rahvamatk;
- A.H. Tammsaare mälestuspäeva tähistamine ja näituse avamine;
- muuseumiöö;
- muinsuskaitsepäev;
- põhjamaade kirjanduse nädal;
- pärimuskultuuripäevad, Madisepäeva tähistamine;
- seminarid, vestlusringid ja töötoad;
- perepäevad (jõulud).

Finantsseisund

Seisuga 31.12.2020 oli Sihtasutuse bilansimaht 439 676 eurot; 31.12.2019 oli vastav näitaja 411 797 eurot. Bilansimaht suurenes 2020. aasta jooksul 6,8%. Bilansimahu peamiseks suurenemise põhjuseks oli käibevarade (raha- ja pangakontode) suurem jääk aruandeaasta lõpul ning põhivarade suurenemine, mis on seotud püsiekspositsiooni uuendamisega.

Kuna laenud puuduvad, siis ei ole intressimuutustel sihtasutuse tegevusele mõju.

Käibevarade osakaal bilansis oli 10,8% ja põhivarade osakaal 89,2%. 2019. aasta vastavad näitajad olid 9,6% ja 90,4%.

Bilansimahust 4,0% moodustasid kohustised – võlad hankijatele 14 064 eurot, võlad töövõtjatele 738 eurot ja muud kohustised ja ettemaksed 2 889 eurot. Sihtasutuse netovara osakaal bilansis on 96,0%. 2019. aasta vastavad näitajad olid 5,3% ja 94,7%.

Finantssuhtarvud

	2020	2019
Käibekapital	29 986	17 629
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	2,69	1,81
Rahaliste vahendite tase	2,12	1,22
Põhitegevuse rahavoo taseme suhtarv	2,83	-0,28

Suhtarvude arvutusmetoodika

Käibekapital = käibevara – lühiajalised kohustised

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = käibevara/lühiajalised kohustised

Rahaliste vahendite tase = raha/lühiajalised kohustised

Põhitegevuse rahavoo taseme suhtarv = rahavood põhitegevusest/lühiajalised kohustised

Tulemiaruanne

2020. aasta tegevustulude maht oli 196 252 eurot, sellest toetused 174 999 eurot ehk 89,2% tuludest, sh:

- asutajate toetused 145 018 eurot, s.o 82,9%;
- projektipõhised sihtotstarbelised toetused 29 981 eurot, s.o 17,1%.

Tulud sihtasutuse majandustegevusest 2020. aastal oli 19 203 eurot, s.o 9,8% ning muud tulud olid 2 050, s.o 1,0%. 2019. aastal oli tegevustulude maht 180 491 eurot ja osakaalud vastavalt 75,2% ja 24,8%, muud tulud puudusid.

2020. aasta tegevuskulude maht oli 164 330 eurot, sh:

- tööjõukulud 91 794 eurot, s.o 55,9%;
- majandamiskulud 52 146 eurot, s.o 31,7%;
- põhivara kulum 20 390 eurot, s.o 12,4%.

2019. aastal oli tegevuskulude maht 174 506 eurot ja osakaalud vastavalt 55,5%, 35,1% ja 9,4%.

2020. aastal aruandeaasta tulemiks kujunes kasum 31 925 eurot. Tulude poolel oli peamiseks mõjutajaks toetuste kasv. Muuseum sai Kultuuriministeeriumilt ühekordset kriisiabi toetust ning Muinsuskaitseametilt projektitoetust püsiekspositsiooni külastusraja prototüpeerimiseks ja tehnilise lahenduse testimiseks. Kulude poolel vähenesid tööjõu- ning majandamiskulud.

Kultuuriministeeriumi kriisiabi tulemusena oli 2020. aasta tulem positiivne, kuid Covid-19 kriisi mõju kestab ja positiivne tulem 2020 aitab võimalikku 2021 kriisiaastat leevendada.

Sihtasutuse tulemiaruaanded 2017-2020 (eurodes)

Tulemi kirje	2020	2019	2018	2017
Tegevustulud	196 252	180 491	168 565	122 604
Müüdud tooted ja teenused	19 203	44 818	34 719	34 709
Toetused	174 999	135 673	133 846	87 895
Muud tulud	2 050	0	0	0
Tegevuskulud	-164 330	-174 506	-167 754	-115 111
Tööjõukulud	-91 794	-96 873	-80 667	-63 219
Majandamiskulud	-52 102	-61 199	-71 102	-35 766
Põhivara amortisatsioon	-20 390	-16 390	-15 931	-16 058
Muud tegevuskulud	-44	-44	-54	-68
Finantstulud	3	34	5	29
Tulu hoiustelt	3	34	5	29
TULEM	31 925	6 019	816	7 522

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	37 446	26 575	2
Nõuded ja ettemaksud	10 231	12 791	3
Kokku käibevarad	47 677	39 366	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	391 999	372 431	5
Kokku põhivarad	391 999	372 431	
Kokku varad	439 676	411 797	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	17 691	21 737	6
Kokku lühiajalised kohustised	17 691	21 737	
Kokku kohustised	17 691	21 737	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	103 965	103 965	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	286 095	280 076	
Aruandeaasta tulem	31 925	6 019	
Kokku netovara	421 985	390 060	
Kokku kohustised ja netovara	439 676	411 797	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	174 999	135 673	10
Tulu ettevõtlusest	19 203	44 818	11
Muud tulud	2 050	0	
Kokku tulud	196 252	180 491	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-52 146	-61 243	12
Tööjõukulud	-91 794	-96 873	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-20 390	-16 390	5
Kokku kulud	-164 330	-174 506	
Põhitegevuse tulem	31 922	5 985	
Muud finantstulud ja -kulud	3	34	
Aruandeaasta tulem	31 925	6 019	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	31 922	5 985	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	20 390	16 390	5
Kokku korrigeerimised	20 390	16 390	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	2 560	-3 355	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-4 762	-25 180	
Kokku rahavood põhitegevusest	50 110	-6 160	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-39 242	-8 000	
Laekunud intressid	3	34	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-39 239	-7 966	
Kokku rahavood	10 871	-14 126	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	26 575	40 701	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	10 871	-14 126	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	37 446	26 575	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/ Osakapital nimiväärtuses/ ReserVKapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	103 965	280 076	384 041
Aruandeaasta tulem		6 019	6 019
31.12.2019	103 965	286 095	390 060
Aruandeaasta tulem		31 925	31 925
31.12.2020	103 965	318 020	421 985

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

2020.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega.

Raamatupidamise aruanne on koostatud lähtudes põhimõttest, et Sihtasutus on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ning arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse raha.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures on nõuet iga konkreetse kliendi vastu hinnatud eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hinnatakse bilansis tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlus kajastatakse bilansireal "Ebatõenäoliselt laekuvad summad". Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületanud 180 päeva, kantakse kuludesse. Aruandeperioodil laekuvad, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendamisenä aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse kasutuselevõtmise hetkel kulusse. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasuliku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

1. Hooned 3%
2. Rajatised 2,5%-20%
3. Masinad ja seadmed 20%
4. Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika 20%
5. Muu inventar, tööriistad ja sisseseade 20%
6. Maad, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5 000

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud kulutusi. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärasest kasutamist.

Sihtasutuse eesmärgiks ei ole kasumi teenimine. Sellest lähtuvalt kajastatakse põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimist tuluna põhivara soetamise perioodis.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse tulemiaruanDES kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemad eraldi.

Tulud

Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulud

Kulude liigitamine toimub vastavalt valitud kasumiaruande skeemi kirjetele. Kulusid kajastatakse samas perioodis kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulud, mis tehakse põhitegevuse käigus, on kas perioodikulud või ettemakstud kulud.

Kulutused, mis on võrdsed aruandeperioodiga või pikemad, kuuluvad periodiseerimisele lähtudes olulisuse printsiibist.

Maksustamine

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriarvestusele. SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel käsitleb seotud osapooltena:

- a) juhatuse ja nõukogu liikmeid;
- b) punktis a kirjeldatud isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha kassas	969	799
Arvelduskontod	36 477	25 776
Kokku raha	37 446	26 575

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	474	474	
Ostjatelt laekumata arved	474	474	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9 757	9 757	4
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 231	10 231	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	307	307	
Ostjatelt laekumata arved	307	307	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 484	12 484	
Kokku nõuded ja ettemaksed	12 791	12 791	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	6 868	0	4 720	0
Üksikisiku tulumaks	970	970	0	2 043
Sotsiaalmaks	1 709	1 709	0	3 486
Kohustuslik kogumispension	114	114	0	221
Töötuskindlustusmaksed	96	96	0	187
Ettemaksukonto jääk			7 764	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9 757	2 889	12 484	5 937

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Maa	Ehitised	Lõpetamata projektid	
31.12.2018				
Soetusmaksumus	2 691	615 777	0	618 468
Akumuleeritud kulum	0	-249 647	0	-249 647
Jääkmaksumus	2 691	366 130	0	368 821
Ostud ja parendused			20 000	20 000
Muud ostud ja parendused			20 000	20 000
Amortisatsioonikulu	0	-16 390		-16 390
31.12.2019				
Soetusmaksumus	2 691	615 777	20 000	638 468
Akumuleeritud kulum	0	-266 037	0	-266 037
Jääkmaksumus	2 691	349 740	20 000	372 431
Ostud ja parendused			39 958	39 958
Muud ostud ja parendused			39 958	39 958
Amortisatsioonikulu	0	-20 390		-20 390
Ümberliigitamised		20 000	-20 000	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		20 000	-20 000	0
31.12.2020				
Soetusmaksumus	2 691	635 777	39 958	678 426
Akumuleeritud kulum	0	-286 427	0	-286 427
Jääkmaksumus	2 691	349 350	39 958	391 999

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	14 064	14 064	7
Võlad töövõtjatele	738	738	8
Maksuvõlad	2 889	2 889	4
Kokku võlad ja ettemaksed	17 691	17 691	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	14 739	14 739	7
Võlad töövõtjatele	934	934	8
Maksuvõlad	5 937	5 937	4
Saadud ettemaksed	127	127	9
Muud saadud ettemaksed	127	127	
Kokku võlad ja ettemaksed	21 737	21 737	

Lisa 7 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Eesti Energia AS	430	378
Telia Eesti AS	5	5
Pristis AS	63	63
Eesti Post AS	23	22
Runikon Retail OÜ	-60	0
Ramjee OÜ	0	250
Sõrmuste Emand OÜ	5 000	0
Eesti Keskkonnateenused AS	11	0
Loomefarm OÜ	318	0
Nefster OÜ	300	0
Circle K Eesti AS	159	193
Kontseptsioon OÜ	0	805
MTÜ Kivipõld	0	340
Katikelli Pesumaja OÜ	0	23
Vaaros OÜ	0	331
Tele2 Eesti AS	99	329
Identity OÜ	7 716	12 000
Kokku võlad tarnijatele	14 064	14 739

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Puhkusetasude kohustis	738	934
Kokku võlad töövõtjatele	738	934

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeerium	0	0	97 069		-96 942	0	127
Järva Vallavalitsus	0	0	23 800		-23 800	0	0
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA)	0	0	11 831		-11 831	0	0
Järvamaa Omavalitsuste Liit	0	0	1 400		-1 400	0	0
Eesti Kultuurkapital	0	0	1 700		-1 700	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	135 800		-135 673	0	127
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	0	135 800		-135 673	0	127
	31.12.2019		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeerium	0	127	120 318	-127	-120 318	0	0
Järva Vallavalitsus	0	0	24 700		-24 700	0	0
Eesti Kultuurkapital	0	0	1 595		-1 595	0	0
Järvamaa Omavalitsuste Liit	0	0	986		-986	0	0
Muinsuskaitseamet	0	0	27 400		-27 400	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	127	174 999	-127	-174 999	0	0
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	127	174 999	-127	-174 999	0	0

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	174 999	135 673	9
Kokku annetused ja toetused	174 999	135 673	
sh eraldi riigieelarvest	147 718	108 773	
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	24 700	25 200	

Rahalised ja mitterahalised annetused			
	2020	2019	Lisa nr
Kokku annetused ja toetused	174 999	135 673	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2020	2019
Rendi ja üüritulu	1 567	2 149
Muuseumi tasulised teenused	12 733	18 056
Tulu programmilisest tegevusest	4 903	9 605
Teatrietenduste tasulised teenused	0	15 008
Kokku tulu ettevõtlusest	19 203	44 818

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019
Energia	-4 147	-4 234
Elektrienergia	-2 334	-2 552
Kütus	-1 813	-1 682
Mitmesugused bürookulud	-5 141	-7 360
Lähetuskulud	-198	-438
Koolituskulud	-1 177	-950
Riiklikud ja kohalikud maksud	-44	-44
Kinnistute, hoonete ja ruumide majanduskulud	-20 555	-24 391
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-11 163	-16 152
Inventari soetus	-5 018	-3 473
Sõduki majanduskulu v.a. kütus ja rent	-3 146	-2 820
Infotehnoloogiakulud	-1 104	-1 215
Eri- ja vormiriietus	-31	-120
Transporditeenus	-8	-46
Meditsiinikulud ja hügieenitarbed	-410	0
Õppevahendid	-4	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-52 146	-61 243

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	-70 282	-74 015
Sotsiaalmaksud	-21 512	-22 858
Kokku tööjõukulud	-91 794	-96 873
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5	5

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2020	31.12.2019
Juriidilisest isikust liikmete arv	1	2

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020		2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	167	100	152

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2020	2019
Arvestatud tasu	21 417	20 862